No. 129. **1842.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Dingsdag **25 October.**

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het Besluit van Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 11. October 1842, C. n°. 3, Afdeeling directe Belastingen, (*Provinciaalblad n°.* 172), houdende herinnering aan de te doene aangiften, wegens het in gebruik stellen van voorwerpen der Zes grondslagen voor de Personele Belasting.

Brengen den inhoud van gemeld besluit bij deze ter kennisse der daarbij betrokken Ingezetenen, waartoe hetzelve alhier volgt:

De Staatsraad Gouverneur der Provincie Noord-Braband, gehoord het rapport van den Heer Provinciaalen Inspecteur der Belastingen, op de resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, de dato 12 Augustus 1833, n°. 34, houdende onder anderen bepaling, dat in den loop van elk dienstjaar, door de Plaatselijke Besturen bij openbare afkondiging, de ingezetenen zullen worden herinnerd aan het voorgeschrevene bij artikel 27 en 42 der wet op de Personele Belasting, van den 29. Maart 1833, (*Staatsblad n°.* 4), betrekkelijk de Belasting, naar tijdsgelang, en de suppletoire aangiften.

Heeft goedgevonden en verstaan:

ART. 1. De Stedelijke en Plaatselijke Besturen, in dit gewest te verzoeken, de Ingezetenen bij vernieuwing bekend te maken, dat op hen, ingevolge de hiervoren aangehaalde wetsartikelen, de verpligting rust, wanneer zij eenige der voorwerpen van de Zes grondslagen der Personele Belasting, in den loop van dit dienstjaar in gebruik stellen, daarvoor de vereischte aangifte te doen en wel wegens:

1°. Het betrekken of van mobilair voorzien van zoodanig perceel, als op den 15. Mei dezes jaars niet in gebruik was.

2°. Het verder in gebruik nemen van een woonhuis, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van artikel 26, § 2 der wet bepaald, vroeger door een huisbewaarder bewoond.

3°. Het verlaten van een perceel, met wegvoering van alle roerende goederen en verdere achterlating van eenen huisbewaarder en het betrekken van een ander, hetwelk niet bewoond was, en

4°. Het in gebruik stellen van dienst- of werkboden, of paarden, of ook de zoodanige derzelven, welke aanvankelijk tot onbelastbare of minder belastbare einden aangelegd, thans tot belastbaar of hooger belastbaar gebruik overgaan.

ART. 2. De heeren Arrondissements-Inspecteurs in dit gewest uit te noodigen, de Ambtenaren op voorschrevene bepaling attent te maken, en om zooveel mogelijk toe te zien, dat door de Belastingschuldigen hieraan worde voldaan.

En zal deze in het Provinciaal-Blad worden geinsereerd, ten fine als gezegd; zullende voorts een genoegzaam getal exemplaren gezonden worden aan de Arrondissements-Inspecteurs voornoemd, ter distributie aan de belanghebbende Ambtenaren, tot executie, en eindelijk een exemplaar aan den heer Hoofd-Inspecteur gedepecheerd, tot informatie.

's Hertogenbosch, den 11. October 1842,

De Staatsraad-Gouverneur voornoemd;

A. J. BORRET.

En manen BURGEMEESTER en WETHOUDERS, de daartoe in de termen vallende inwoners aan, om daarop te attenderen, ten einde schadelijke gevolgen te voorkomen.

BREDA, den 20. October 1842.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad;

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten October.

De hertogin weduwe *van Orleans* die in den laatsten tijd ongesteld was, is thans merkelijk in beterschap toegenomen. Men had vermeend dat de vorstin de tijdens haar huwelijk voor haar bestemde vertrekken op het pavilioen *Marsan* niet meer zou bewonen. Thans echter verneemt men, dat zij besloten heeft het gezegd gedeelte van het paleis niet te verlaten, doch er zijn eenige veranderingen gemaakt, waardoor zij zich meer in de nabijheid van hare kinderen bevindt, wier opvoeding thans hare voornaamste zorg uitmaakt.

— De *Moniteur* houdt verscheidene koninklijke ordonnantien waarbij onder anderen benoemd worden de maarschalk hertog *van Reggio* tot gouverneur van het hotel der invalieden, de maarschalk *Gerard* tot groot-kanselier van het legioen van eer, en in diens plaats als opperkommandant der nationale garde van het Seine-departement, 's konings ordonnans-officier de generaal *Jacqueminot.*

— Aanstaanden maandag zal de koning op het plein van het Carrousel een gedeelte der troepen van de bezetting van Parijs, die van garnizoensplaats verwisselen, in oogenschouw nemen.

— Het fregat *la Belle Poule*, gekommandeerd door Z. K. H. den Prins *van Joinville*, de korvet *la Coquette*, onder het kommando van den kapitein *Guillevi*, en het stoomschip *Asmodée*, onder het bevel van den kapitein *Foucher d'Auvigny*, hebben Brest den 16den verlaten, naar Lissabon stevenende. Den vorigen dag was de Prins *de Joinville* met zijnen broeder, den hertog *van Aumale*, te Brest aangekomen. HH. KK. HH. zijn met al de aan hunnen rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen. Den 16den hebben zij nog eene wapenschouwing gehouden over de linietroepen en de nationale garde.

— De heer *Alexander de Laborde*, aide-de-camp van den koning en voormalig lid van de kamer der gedeputeerden, is na eene hevige ziekte van weinige dagen overleden. Zijn dood is een verlies voor de letteren en kunsten; hij was een ijverig en werkzaam lid van de Akademie van Opschriften en Fraaije Letteren en van die der Zede- en Staatkundige Wetenschappen en had zich door een aantal wetenschappelijke werken, vooral ook door het prachtwerk *Voijage pittoresque et historique en Espagne* eenen welgevestigden naam gemaakt. Gedurende de julij-revolutie was hij prefect van Parijs, en de koning had hem sedert tot kommandeur van het legioen van Eer benoemd.

— De britsche ambassadeur, lord *Cowley*, is van eene reis naar Engeland alhier teruggekeerd.

— Men verzekert, dat men, bij de thans bestaande snelle middelen van vervoer, Amerika nog te nabij geoordeeld heeft als verblijfplaats van den beruchten *Deutz*, verrader der hertogin *van Berry*. De politie moet gezorgd hebben, dat hem een verblijf in Australie wierd verschaft. Hij is naar Diemensland gezonden.

— Het schijnt, dat de heer *Olozaga* zich, tijdens zijn verblijft in Brussel, overtuigd heeft, dat zijne voorgenomene reis naar Weenen geenen goeden uitslag zou hebben. Hij moet dan ook besloten hebben, die reis, waarmede een huwelijk van de jeugdige Koningin in verband moest staan, niet te ondernemen. Zijne laatste depeches moeten zoo ongunstig luiden nopens de gezindheid van het buitenland, dat het bewind in beraad heeft gestaan, dien ten gevolge af te treden. Het schijnt intusschen, dat het kabinet een' storm in de Cortes wil ontwijken, door deze met geene aanspraak te openen. De heer *Olozaga* zal denkelijk tot voorzitter der Cortes worden benoemd.

Volgens tijdingen uit Madrid, van den 14 dezer, zijn de betrekkingen van het Spaansch kabinet met de Noordsche Mogendheden op ongunstiger voet dan ooit, en bestaat er weder veel verkoeling aan de zijde van Frankrijk, zelfs Engeland, dat het Regentschap van *Espartero* vroeger zoo genegen was, begint zich zeer terug te trekken, daar het niet geslaagd is, een handelsverdrag te sluiten.

— Ter beurze van heden (22 October) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 118,75; 3 pCt. 80,15; Nap. r. 108,40; Spanje Ardoins 22½; Rom. L. 106¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten October.

Den 18den zijn te Berlijn de afgevaardigden uit de gewestelijke Stenden te zamen gekomen en hebben derzelver zittingen, in tegenwoordigheid der staatsministers, in eene zaal van het Koninklijk slot, aangevangen. De minister van binnenlandsche zaken, graaf van *Arnim*, hield tot opening daarvan eene aanspraak, waarin hij het kabinetsbevel van Z. M. inlaschte tot de zamenroeping van deezen afgevaardigden « welke eene ontwikkeling van de instelling der Stenden is, zoodanig als die door wijlen Hoogstdeszelfs Koninklijken Vader, na rijpe overweging der behoeften van zijn volk en zijne landen gegeven zijn, daar zij den raad der Stenden van de afzonderlijke gewesten door een element der eenheid voltooit. » De onderwerpen, waartoe de raad der vereeniging wordt ingeroepen, zijn in dit bevel vervat. Zij zijn drie in getal: nadere bepalingen nopens de met 1. Januarij te heffen belastingen; de bevordering der spoorwegen in

dit Rijk, en eene voordragt betreffende het voordeel trekken van bijzondere kanalen. De minister zeide, onder anderen, in zijne aanspraak, tot de vergaderden, die hij den titel van: *Doorluchtige, hooggeëerde heeren* gaf. » Op nieuw is 's Konings landsvaderlijke oproeping gerigt tot de vertegenwoordigers zijner provincien. Op nieuw hebt gij u met ingenomenheid voor Zijnen troon verzameld. En die eenheid, waarmede Pruissen vroeger den heiligen eed der trouwe deed, in het plegtig uitgesproken *ja* besloten, dat weergalmde en verstaan werd in de verste landen; die eenheid, welke destijds, onder Godes hulp en beschutting, eene krachtige medewerkster was tot behoud des zegenrijken vredes, diezelfde eenheid maakt den grondslag van uwe tegenwoordige vereeniging uit. Een zijn Pruissens gewesten in de liefde tot hunnen Koning, één, waar het geldt de zelfstandigheid en de onschendbaarheid des Vaderlands te bewaren. Eenheid in den raad der Stenden is het, welke thans de Landheer van u met vertrouwen verwacht, nu Zijn wijze wil, uit vrije Koninklijke genade, eene gewigtige voltooijing van de instelling der Stenden, door de vergadering der vereenigde afgevaardigden, in het leven riep. Waar de stemmen der gewestelijke Landdagen zich in zelfstandige vertegenwoordiging en inachtneming der provinciale eigendommelijkheid bij de hun voorgelegde vragen uiteenloopen, daar zullen de vergaderingen der verzamelde afgevaardigden (*Ausscheistage*) bemiddelen en beslissen. Waar, door veel omvattende wetten, vóór derzelver bepaalde bearbeiding voor de Provinciale Landdagen, het standpunt van de algemeene en overwegende behoeften des Lands moet worden vastgesteld, zullen de vergaderingen der afgevaardigden dit overwegen en aanwijzen. Waar de Koning in gewigtige vraagstukken van bestuur een raad der Stenden noodig heeft, waar eene mondelinge overweging tusschen de dienaren des Konings en *een* tolk der Stenden wordt vereischt, daar zullen de vereenigde afgevaardigden die tolk zijn.

« Wel zullen zich, ook in deze vergaderingen, verschillende gevoelens doen hooren, en, gelijk het onder mannen betaamd, met nadruk en overtuiging daarvoor worden gekampt (*verfochten*); maar dit is zelfs noodig, om het ware nuttige te leeren kennen; en als de op de eigenaardigheid der gewesten, op het verschil van opvatting gegronde gevoelens elkander bestrijden, zoo zal het toch altijd een strijd van broeders zijn, en zal het immer geschieden met een blik op het voor *allen* gemeenschappelijke heil van Pruissen; immer zal het wezen in het vurig bewustzijn, dat gij hier vereenigd zijt als de leden van *één* Staatsligchaam, als de getrouwe onderdanen van éénen Koning.»

De minister eindigde met de vergaderden op te wekken, om met vertrouwen en vaderlandsliefde en gevoel van eenheid dat vertrouwen te beantwoorden, hetwelk door deze eerste vereeniging van afgevaardigden de wil des Konings, uit volle vrijheid, op de edelste wijs, van den troon gegeven heeft. « Hierdoor, roept hij uit, zal deze dag voor altijd als een glorierijke worden opgeteekend in de jaarboeken der Vorsten loopbaan van *Frederik Willem den Vierde.*»

— Uit Weimar schrijft men van den 15den:

» Morgen zal op hoog bevel in al de kerken des Groothertogdoms eene plegtige godsdienstoefening worden gehouden, om den hemel te danken voor de gelukkiglijk voltrokken huwelijks-vereeniging tusschen den erfgroothertog en de erfgroothertogin van Saksen-Weimar, en deszelfs besten zegen voor de hooge jonggehuwden af te smeken. Alle burgerlijke en militaire overheden zijn door hunnen officiëlen stand bestemd om aan deze plegtige verrigting deel te nemen; maar ook de overige standen zullen zich vrijwillig in grooten getale in de bedehuizen vereenigen om den Gever alles goeds hunne heilwenschen voor het doorluchtige paar op te dragen. De grooth. familie zal de dienst in de hofkerk bijwonen, doch de groothertogin in de Grieksche kapel. De hertog *Bernhard* van Saksen-Weimar wordt met zijnen zoon eerstdaags uit 's Gravenhage hier verwacht. Het bevestigt zich, dat de hooge nieuw gehuwden op 22 October hunne plegtigen intogt binnen deze residentie zullen houden. Hoe meer de feestelijke dag nadert, des te levendiger wordt het in alle kringen, des te bedrijviger is men met de toebereidselen voor den algemeen blijden dag.

— Uit Berlijn schrijft men den 18den dat Z. M. de graaf *van Nassau* de reis naar 's Hage aangenomen had.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 22sten October.

De *Emancipation* vermeldt dat een hoofd-beambte van het ministerie van buitenlandsche zaken, de heer *Van Overloop*, gisteren van 's Hage alhier aangekomen is, overbrenger zijnde van het definitief traktaat tusschen Noord-Nederland en Belgie.

— Laatstleden Donderdag avend heeft een jong mensch op den ijzeren spoorweg nabij Soignies zich-zelven van het leven beroofd door zijn hoofd op de rails te leggen bij het naderen van het laatste konvooi. Dit is, naar men verneemt, het derde voorval van dien aard sedert de daarstelling van den spoorweg; de conducteurs van het konvooi schijnen niets van het voorval bemerkt te hebben, zelfs niet op het oogenblik toen het plaats had; eerst den volgenden morgen werd het lijk gevonden.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 24sten October.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van Vrijdag, den heer Jhr. *E. van Weede van Dykveldt*, die tot lid dier Kamer benoemd is, als griffier derzelve eervol ontslagen, en in zijne plaats, tot griffier derzelve gekozen den heer *J. L.* baron *de Geer*, thans griffier der Tweede Kamer.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is Zaturdag middag ten 2 ure in comité-generaal vergaderd geweest. In dit comité is, naar men verneemt, gelezen het concept-adres in antwoord op de troonrede, zoodanig als hetzelve door de daartoe benoemde commisie is ontworpen. Daarna is hetzelve naar de afdeelingen verzonden, welke heden daar over zullen beginnen te raadplegen.

— Men meldt uit Berlyn, dat Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, den 17 dezer die hoofdstad verlaten heeft, om zich naar 's Gravenhage te begeven.

— Men verneemt, dat ll. Woensdag het verdrag met Belgie, door de wederzijdsche onderhandelaars, is geparapheerd geworden, en alzoo, behoudens de ratificatie, voor de beide Regeringen verbindend is. Tevens verneemt men, dat Zijne Exc. de Minister van Finantien naar Berlyn is vertrokken, ten einde met Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau* eenige daarmede in verband staande belangen te regelen, waarbij ook de te Brussel gevestigde algemeene Maatschappij ter begunstiging van de volksvlijt betrokken is. — De afwezigheid van den Minister zal slechts zeer kortstondig zijn, en onmiddelijk na deszelfs terugkomst zal tot de formele onderteekening der traktaten worden overgegaan.

— Bij besluit van den 19 dezer, heeft Z. M. benoemd: tot lid der commissie van onderwijs in Zuidholland en schoolopziener in het vijfde schooldistrict der provincie, ter vervanging van wijlen den heer *G. van Kooten*, te Dordrecht, den heer Mr. *P. F. Timmers Verhoeven*, officier bij de regtbank te Dordrecht; tot honoraire leden bij de voormelde commissie, de heeren Mr. *H. van Berkel*, burgemeester der stad Delft; *W. A. Fuchs*, koopman te Rotterdam, en Mr. *A. H. van der Burgh*, advocaat te 's Gravenhage.

— Ten gevolge der oprigting eener kamer van koophandel en fabrijken te 's Hertogenbosch, heeft zich aldaar eene *handelsociëteit*, onder een eigen bestuur, uit *zeven* leden bestaande, gevestigd. Deze vereeniging heeft ten doel, om over de belangen van den graanhandel en andere handelstakken te handelen, eene meer algemeene vereeniging van handel en nijverheid tot stand te brengen, en te beraadslagen over de doelmatigste middelen om den kwijnenden handel in de provincie Noordbraband, zoo veel mogelijk, op te beuren, de stremmingen of hinderpalen te doen ophouden en daaraan een nieuw leven te geven.

— Onder [illegible] te Wijk bij Duurstede weder uit den grond zijn opgehaald en in de verzameling van den heer *van der Veur* gekomen, is een steenen borstbeeld opgemerkt, van ongeveer 2½ voet hoogte. Hetzelve stelt eene vrouw voor met afzigtelijke gelaatstrekken, het hoofd door een' slang omwonden en met eene geparelde kroon gedekt. Aan de zijden van het aangezigt schijnen twee koppen van dieren geplaatst, en om de schouders een tijgerhuid geslagen te zijn. Zeker vreemd is dit wanstaltig beeld. Niet minder vreemd moeten de dierenkoppen zijn, die daar bewaard worden.

Wij hopen, dat de menigte voorwerpen eenmaal eenig licht over deze, nog altijd duistere plaats in de geschiedenis, zullen verspreiden.

— Men leest in de Amsterdamsche Courant: »In den thans afgeloopen zomer is er met bijzondere vlijt aan de twee groote takken van spoorweggemeenschap gearbeid, die zich van deze hoofdstad naar de oostelijke en de zuidelijke grenzen des Koningrijks moeten uitstrekken. De voortzetting van den laatsten tot Leiden, en de verwachting, dat hij zich binnen kort ook tot 's Gravenhage zal uitstrekken, zijn bekend. Aan den anderen, en vooral aan dat gedeelte, waar, buiten dezer stads Weesperpoort, het stationsgebouw zich verheffen moet, is almede druk en aanhoudend gearbeid. Het terrein is met eene ontzettende hoeveelheid zand opgehoogd geworden. Reeds ziet men op hetzelve een gebouw, in vijf boogzalen verdeeld, waaronder men dezer dagen vier locomotiven, met derzelver tenders, alle op drie assen, heeft zien brengen, deels in Engeland, deels hier te lande vervaardigd. Wat den weg zelven betreft, zoo is er, reeds sedert geruimen tijd, over het aangelegde gedeelte der Weespervaart, achter den zoogenaamden Omval, eene zeer schoone, gemakkelijk te bewerken ijzeren draaibrug, en eene andere dergelijke aan den Ringdijk der Watergraafs-meer, geslagen geworden. In de baan zijn hier en daar nog enkele open vakken, welker invulling slechts naar den uitslag van onderhandelingen omtrent den aankoop eeniger gronden of van procedures tot onteigening wacht, en daar verscheidene dezer beletselen, naar men verneemt, op eene gewenschte wijs thans weggenomen zijn, heeft men de hoop, dat ook de overige, welke de voltooijing van dit zoo algemeen nuttig werk nog ophouden, weldra verdwijnen zullen."

— Naar men Uit Amsterdam meldt, zou door de heeren *Taunay*, *Witsen Elias* en *van Hasselt*, een plan zijn ontworpen, om eene

waterleiding van gefiltreerd Vecht water binnen die stad daar te stellen, tot welker voorbereidende werkzaamheden reeds de toestemming van het stedelijk bestuur aan gemelde heeren zou verleend zijn.

— In de *Utrechtsche Courant* leest men het volgende:

» Uit Langbroek, provincie Utrecht, deelt men ons onder dagteekening van den 21sten October, het volgende berigt mede, hetwelk eenigzins het beweerde, als of de aardappelen-oogst dit jaar over het algemeen niet zeer gunstig is uitgevallen, weerspreekt:

»» In den loop dezer week is alhier in Langbroek op de Hofstede *Rijnvoort*, van eene enkele op zich zelven staande pol of struik zaadzeeuw-aardappelen, gerooid een steenmand vol goede volwassene aardappelen, ten getale van *twee honderd een en twintig stuks*, waaronder ruim 40 van buitengewone grootte; zijnde de minste der overigen als een kinder bikkel."

»De geachte mededeeler voegt er bij, dat men over het algemeen de aardappelen veel te digt bij elkander poot, en dat men om beteren oogst te hebben, ruimere plaats tusschen beide moest laten, ten einde om de plant meer grond aan te brengen. Men zou hog kunnen bijbrengen, dat men ook beter zorg voor goede pooters moest dragen en den grond dieper omwerken, om vruchtbaardere aarde te bekomen."

» Uit Ameide schrijft men ons van den 20sten October:

»» Heden werd hier weder eene nadrukkelijke les gegeven aan ouders en verzorgers van kinderen. Een vierjarig meisje werd alleen gelaten in een vertrek, waar een vuur op den baard brandde. Het kind in de nabijheid daarvan gekomen, werd het kleedje door de vlam aangetast, en eer de toegeschoten hulp het vuur had uitgedoofd, was reeds het ligchaam zoo zeer verschroeid, dat het kind twee dagen daarna een pijnlijken dood is gestorven.

— In een berigt uit Amsterdam leest men het volgende:

» De obligatien der Philadelphia bank worden, volgens overeenkomst ter beurze, met de coupon van den 15 October ll. annex verhandeld. Het in souffrance zijnde ½ jaar renten, wordt echter (daarop niet bijbetaald, maar rekent men den interest van af het laatst verschenen halfjaar. Algemeen schijnt men van gevoelen, dat deze ongelukkige zaak vroeger of later zal teregtkomen. De agent van de heeren *Rothschild*, benevens de makelaars voor het huis *Hope en Comp.* geven daarvan ook bij herhaling de bevestiging, en tevens de stellige verzekering, dat men niet stil zit, maar het daarheen tracht te leiden, dat de Unie al de door de bijzondere Staten aangegane schulden als de hare erkent, terwijl de voornaamste bankiers van Europa, ten einde daaraan meer klem te geven, zich verbonden hebben, geene geldleeningen met Amerika, hetzij voor de Unie zelve, hetzij voor een' harer Staten te sluiten, dan nadat dit punt naar genoegen geschikt is. Daar nu het geldgebrek steeds in Amerika blijft heerschen, hoopt men door dit middel tot het doel te geraken, en acht men het dus raadzaam, geduld te oefenen en den loop der omstandigheden af te wachten.»

Een dagblad bevat de volgende bijzonderheden, welke door eenen ooggetuige nopens een bal aan het Russische Hof gegeven worden:

Dadelijk na mijne voorstelling aan den keizer en de keizerin had ik het geluk een schitterend hofbal bij te wonen, hetwelk mij het hof van Rusland in al deszelfs luister deed zien. Bij die gelegenheid ziet men geene burgerkleeding; ieder is in uniform, en in geen ander kostuum wordt men tot de hoffeesten toegelaten, hetgeen dezelve een grootsch aanzien geeft. Verbeeld u reusachtige zalen, door duizenden bougies verlicht, eene vereeniging van 1500 personen, wonder schoone vrouwen, welker rijk doch smaakvol toilet hare bekoorlijkheden nog meer doet uitkomen, en gij zult u onder de magische uitwerking van een toverspel wanen.

De Keizer opent de bals met eene polonaise; eerst danst hij met de Keizerin, daarna met de Prinsessen der keizerlijke familie, en eindelijk met de Dames van den hoogen adel of ook wel met de schoonste. Aan het hof van Rusland heeft schoonheid regt van toegang, zij doet rang en geboorte vergeten; de Keizerin houdt er veel van omringd te zijn van de schoonste vrouwen, en niet zelden ziet men de jeugdige dochters van beambten van minderen rang en gering vermogen, hofdames der Keizerin worden, alleen wegens haar schoon gelaat en bevallig uiterlijk. Wanneer de Keizer een aantal polonaises gedanst heeft gaat men over tot de dansen, waaruit het eigenlijke bal bestaat, namelijk Fransche contradansen en mazurkas, eindigen met cotillons. De Keizerin, die eertijds eene hartstogtelijke liefhebster van dansen en zelfs eene voortreffelijke danseres was, neemt thans aan de bals geen zoo levendig deel meer; ondertusschen gebeurt het haar dikwijls eene contradans of zelfs eenen halven wals te dansen.

Ten 12 ure begeeft men zich naar de marmeren zaal, de keizerlijke familie neemt plaats aan eene voor haar alleen aangerigte tafel. De genoodigden plaatsen zich aan groote tafels, in groepen rondom die der keizerlijke familie geschaard. De keizer nuttigt het soeper in den wintertuin; hij laat aan zijne tafel slechts ettelijke uitverkorene personen toe. Deze wintertuin, met prachtige palm- en oranjeboomen versierd, levert een bevallig kontrast bij met de van licht schitterende souper-zaal. Het halve donker van dien tuin, de vogeltjes, die, over de takken huppelende en door het gedruisch verschrikt, van tijd tot tijd een zacht gekweel doen hooren, de balsemgeur, die deze bloeijende planten verspreiden, en daar naast de guurheid van den strengsten winter, dit alles kwam mij voor als de zege van beschaving over duisternis, en deed op mij de uitwerking van een tooverpaleis.

Mijn nabuur aan tafel was een vrolijk en bevallig oud mannetje, welke glimlachte over de verrukking, waarin ik door zoo vele wonderen geraakte. De tafel was letterlijk bedekt met het prachtigste zilver. Voor mij stond eene vaas, welke, zeide men, 200 kilo's woog en zoo groot was, dat een volwassen mensch zich daarin zou kunnen verbergen. Mijn gedienstige buurman verhaalde mij, dat dit heerlijk zilveren servies afkomstig was van de keizerin Elisabeth, en dat, langen tijd in kisten gepakt zijnde, hetzelve eerst voor twee jaren in het marmeren paleis gebruikt werd. Het souper, uit waarme spijzen bestaande, werd door eene ontelbare menigte van bedienden opgedischt; onder die bedienden onderscheidden zich eenige Mooren, door hunne zonderlinge en bonte kleeding.

PROEVE van den stijl der ophelderende beschrijving van de Platen uit

PAYNE'S UNIVERSUM.

(Waarvan het Prospectus en de 1ste aflevering door den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK JUNIOR zijn in het licht gegeven.)

PARIJS.

Voordat wij tot eene nadere beschouwing van Frankrijks vermaarde hoofdstad in hare bijzondere deelen overgaan, willen wij een blik op hare geschiedenis werpen en deze zoo kort mogelijk zamenvatten. Parijs was eenmaal een klein nietig vlek der Galliërs, dat door de Romeinen verbrand, maar — waar eene plaats gunstig gelegen was, hadden zij daar een rasschen blik op, — ook eerlang weder opgebouwd, schoon met den niet zeer vleijenden naam Lutetia (Modder- of Slijkstad) bestempeld werd. Al spoedig zag men blijk van de weelderigheid der Romeinen in de fraaije gebouwen, baden en waterleidingen, van hunnen krijgszuchtigen geest in de verschansingen, waarmede zij de stad opvulden en omringden. In 360 werd Parijs door keizer JULIAAN bezocht, in 486 was het in handen der Franken; reeds in 508 zag het zich tot hoofdstad verheven van het Frankische koningrijk. Kort na KAREL DEN GROOTE, die hier de scholen oprigte, waaruit later de hoogeschool ontstond, breidde de stad hare armen over de beide oevers der Seine uit. In 1163 werd de eerste steen van de hoofdkerk Notre Dame gelegd, onder PHILIPPUS AUGUSTUS de stad bestraat, in acht in stede van in drie kwartieren verdeeld en met dertien nieuwe poorten verrijkt, bij de drie oude, die ze telde. De hoogeschool van Parijs kon destijds in beroemdheid reeds met die van Padua en Bologna wedijveren, en zag de weetgierige jeugd uit de verste oorden van Europa binnen hare gehoorzalen vergaderd. Thans echter begonnen ook de bloedige gewelddenarijen een aanvang te nemen, waarvan Parijs zoo menigmalen de schouwplaats was, en PHILIP DE SCHOONE het voorbeeld gaf door, in 1314, vele ridders van den Tempel met hunnen waardigen grootmeester MOLAY, op de huidige *Place Dauphine*, ten aanzien van al het volk te doen verbranden. In den loop dezer eeuw telde Parijs alreede 150,000 inwoners, die nogtans door de vreeslijke, destijds in Europa woedende en de Zwarte Dood geheeten pest voor de helft werden weggeraapt. Onder KAREL V werden de muren op nieuw aanmerkelijk uitgelegd. Tegen het einde der veertiende eeuw begon men met het bouwen der sedert zoo beruchte Bastille. Van 1420—36 was Parijs in handen der Engelschen; in 1438 sleepte eene pest andermaal 50,000 poorters ten grave; desniettemin wies de bevolking aan, en reeds onder LODEWIJK XI bedroeg die 300,000 zielen. In 1572 stroomden de pleinen, straten en binnenhuizen er van het bloed der Hugenooten, en vierde KAREL IX zijnen Bartholomeusnacht, waarop hij later zelfs roem droeg — de sluipmoorder! Onder HENDRIK IV verkreeg Parijs een vredelievend aanzien, terwijl LODEWIJK XIV het tot de eigenlijke hoofdstad der beschaafde wereld maakte en die koninklijke praal invoerde, welke sedert een verderfelijk voorbeeld werd voor alle vorstenhoven, eene geheele scheuring tusschen troon en volk bedoelde en veroorzaakte, en tegen het eind der achttiende eeuw de groote Fransche omwenteling na zich sleepte. LODEWIJK XV werd Parijs ten walg door de flaauwe, onmannelijke en misdadige voortzetting van dit hofleven onder den klemmenden pantoffel van veile vrouwen, als eene gravin DUBARRY en de markiezin DE POMPADOUR. Toen, ten laatste, begon het te woelen in de ingewanden van den Parijschen vulkaan — de helsche brouwkuip noemt BARBIER ze ergens; — en het lang gesmoorde onderaardsche vuur gaf zich lucht in de bekende Revolutie van 1789. Onderscheidene pleinen en gebouwen der hoofdstad verkregen in die dagen eene geschiedkundige vermaardheid. De gehate Bastille werd tot den grond gesloopt; het volk voerde nu in de straten van Parijs krijg tegen den koning, gelijk koning KAREL IX dat tegen zijne onderdanen, de Hugenooten, had gedaan. Op het plein van LODEWIJK XV stierven LODEWIJK XVI, voor de schuld zijner voorvaders en eigen goedige zwakheid boetend, en zijne gemalin onder de bijl der guillotine. Het militaire despotismus van keizer NAPOLEON volgde op dit bloedig voor vorsten en volken leerzaam drama; maar aan NAPOLEON had Parijs nieuwen glans en veelvuldige verfraaijingen en verbeteringen te danken. Twee innemingen, in 1814 en 1815, waarbij het geschut vóór de barrières der stad donderde, beslisten 's keizers val. LODEWIJKS XVIII voorzigtigheid hield de partijen in toom; onder den zwakken heerschzuchtigen KAREL werd het volk en de pers moedwillig tot opstand gedreven. De straten der stad, werden in 1830, getuige van eene nieuwe bloedige worsteling, waarin de koninklijke dwingelandij moest onderdoen. Het grondwettige zoogenaamde burgerkoningschap van LODEWIJK PHILIP werd nu opgeroepen en hield zich door de schrandere staatkunde van dien vorst tot heden staande. De centralisatie maakte sedert nog altijd vorderingen; de omkooping, de omkoopbaarheid bleef; hoewel meer vermomd en minder zigtbaar dan vroeger, dezelfde; de halve drukpers, de meerderheid van de kamer der afgevaardigden, de geheele pairskamer zijn werktuigen in de hand des konings. Voor Parijs is deze regering nogtans niet zonder gunstige gevolgen geweest; het onderging wezenlijke verbeteringen, de kunsten vonden milde aanmoediging, de prachtige Magdalenakerk werd voltooid, en schoon men de vestingwerken evenmin eene verfraaijing der stad als een middel kon achten, om de mogelijkheid eener verovering derzelve, gelijk in 1814 en 1815 door de bondgenooten, weg te nemen, laat zich daarin toch de schrandere bedoeling niet miskennen, om de militaire hoofdmagt van Frankrijk in Parijs bijeen te trekken, en deze zelve zoo, des noods uit de schijnbaar tegen een buitenlandsche vijand gebouwde forten, te kunnen bestrijden. — Parijs — het ligt in Isle de France, dep. Seine (c. 2° L. en 48⁵/₁₀ N. B.) — telt onder LODEWIJK PHILIPS meer dan 900,000 inwoners.

Wij vernemen met genoegen dat de Heer J. C. van Maanen, zich eerstdaags voor ons toonkunstbeminnend publiek op een concert op de viool zal doen hooren, zijnde daarvoor de avond van Woensdag den 26 October bepaald, waarop ZEd. door de heeren leden van het hier bestaande muzijk-gezelschap *de Harmonie* zal worden geadsisteerd.

De groote vorderingen, door dezen jongen Stadgenoot in de 6 verloopene maanden gemaakt, gedurende welke hij te Brussel onder de leiding van den beroemden Vieuxtemps, zijne studie heeft voortgezet, voorspellen aan het Bredaasch kunstminnend publiek eenen aangenamen avond, 't geen dan ook vertrouwen doet dat hetzelve door eene talrijke opkomst blijken zal geven van deszelfs belangstelling en van de zucht om den jeugdigen violist daardoor in deszelfs studien aan te moedigen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden verhandeld: Ned: 2½ pCt. 52 elf zest; Id. 5 pCt. 101⅞; Kansbill. 26¼; Amort. Synd. 94 zeven zest.; 3½ pCt. 77¼; Domein Losr. 101; Handelm. 136⅞; O. Indie 99⅞; Spoorweg op Haarl. 70; dito Rott. 66¾; Rijn Spoorweg 91¾; Haarlemmermeer 104¼; Rusland 5 pCt. 106; 4 pCt. 88⅞; Assign. 6 pCt. 68 negen zest.; Certif. van dito 71; Spanje 15½; Oostenr. Met. 108¼; Braz. 66 drie achste; Columbia 15½; Mexiko 33 drie achste; Philadelphia bij *Hope* 5 pCt. 38 drie achtste; dito bij Rothschild 6 pCt. 36.

*** Heden overleed alhier, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, HENRIETTE HUYSERS, in den ouderdom van ruim 46 jaren.

Breda, 19 October 1842.

G. MOOLENBERGH.

Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning

van

ONROERENDE GOEDEREN.

Ten verzoeke van PETER HURKMANS, Bouwman te *Sint-Nicolaas*; JOOST BETTEN, als in huwelijk hebbende JOHANNA HURKMANS, Bouwman te *Someren*, en deze laatstgenoemde uit eigen hoofde door haren man bijgestaan; ADRIAAN KONINGS, Arbeider te *Helmond*, als in huwelijk hebbende JENNEMIE HURKMANS, en deze uit eigen hoofde door haren man bijgestaan; ANTONIE HURKMANS, Bouwman te *Someren*; ANDRIES HURKMANS, Bouwman aldaar; en ANTONIE VERDIJSSELDONK, Bakker aldaar, als in huwelijk hebbende WILHELMINA HURKMANS, en deze laatstgenoemde uit eigen hoofde door haren man bijgestaan; ten deze woonplaats gekozen hebbende ten huize van den door hun aangestelden Procureur Mr. JAN DEMARCOUR, wonende te *Eindhoven*.

En ten laste van WILHELMINA MAAS en PETER SMITS, echtelieden, Arbeiders, wonende te *Someren*; PETRONELLA MAAS, Dienstmeid aldaar, en PETER MAAS, Bouwmansknecht te *Lierop*.

Zal worden overgegaan tot den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning, aan de meestbiedende of hoogstafmijnende van de volgende *ONROERENDE GOEDEREN:*

1°. Een perceel BOUWLAND, gelegen te *Someren*, op 't Gehucht *de Heistraat*, Sectie E, N°. 121, groot 14 Roeden en 60 Ellen.

2°. Een TUIN, gelegen aldaar, Sectie E, N°. 122, groot 5 Roeden, 80 Ellen.

3°. Een HUIS en ERF, gelegen aldaar, Sectie E, N°. 123, groot 3 Roeden, 96 Ellen.

4°. Een perceel WEILAND aldaar, Sectie E, N°. 124, groot 40 Roeden, 10 Ellen.

5°. Een perceel BOUWLAND aldaar, Sectie E, N°. 129, groot 21 Roeden, 30 Ellen.

6°. Een dito perceel aldaar, Sectie E, N°. 196, groot 32 Roeden, 20 Ellen.

7°. Een dito perceel aldaar, Sectie E, N°. 197, groot 24 Roeden, 70 Ellen.

8°. Een perceel dito in de *Ripsvelden* aldaar, Sectie E, N°. 344, groot 5 Roeden en 50 Ellen. En

9°. De helft van een perceel WEILAND aldaar, Sectie E, N°. 362, groot in 't geheel 12 Roeden en 30 Ellen.

De toewijzing dezer Goederen zal plaats hebben op Maandag den 21. November 1842, des voordemiddags ten 10 ure, ter teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Eindhoven*.

J. DEMARCOUR, *Procureur.*

*** Les personnes auxquelles l'usage du café ou du chocolat est défendu, celles dont l'estomac reclame un déjeuner *léger* et nourrissant, trouveront dans le RACAHOUT DES ARABES l'alimentation la plus *agréable* et la plus *salutaire*; cet aliment est aussi très convenable aux *dames*, aux *enfans*, et à toutes les personnes *faibles* de la *Poitrine* ou de *l'estomac*. Dépôt chez M. A. P. MAASSEN, Pharmacien à *Bréda* et *dans toutes les principales pharmacies de la Hollande.*

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, staat de INTEEKENING open op twee zeer *BELANGRIJKE WERKEN:*

PANTHÉON
CLASSIQUE ET LITTÉRAIRE.

Aucune des nombreuses collections publiées jusqu'à ce jour ne contient absolument que de bons livres: à côté de chef-d'œuvres, — de *Télémaque*, de *Robinson*, des *Fables de La Fontaine*, des *Prisons de Silvio Pellico*, et de *l'Histoire universelle de Bossuet* ou du *Précis de l'Histoire de France de Michelet*, — on a placé, presque toujours, des livres que la religion et la morale réprouvent. Un choix plus sévère était donc à faire: c'est là notre but.

Les collections qui existent, étant *stéréotypées*, ne reproduisent depuis longtemps que de mauvaises éditions, de vieilles traductions: nos éditions, enrichies de notes et de commentaires, sont correctes; nous donnons les meilleures traductions.

Le *Panthéon classique*, — pour être accueilli favorablement et obtenir une place dans presque toutes les familles, — devait offrir non-seulement la condition de *l'utilité*, c'est-à-dire de la *moralité*, mais aussi celle du bon marché: le prix du volume, très-grand in-32, imprimé sur beau papier, en caractères très-lisibles, et contenant la matière d'un volume in octavo ordinaire, n'est que de *trente cents*.

Nous vendons séparément, sans augmentation de prix, tous les ouvrages. Mais les personnes d'un goût éclairé préféreront souscrire à la collection entière du *Panthéon*, cette collection ne devant reproduire que la *bonne littérature*.

à 30 cent le volume.

1	Paul et Virginie, 1 vol.	25 à 27	Histoire universelle, 3 vol.
2	Mes prisons, 1 vol	28	Oraisons funèbres, par Bossuet, 1 vol.
3	Des devoirs des hommes, 1 vol.	29	Oraisons funèbres, par Fléchier, 1 vol.
4	Essai sur l'art d'être heureux, 1 v.	30	Le Brahme voyageur, 1 vol.
5	Petit carême, 1 vol.	31-32	Voyages de Gulliver, 2 vol.
6	Leçons choisies de littérature, 1 v.	33 à 35	Voyages autour du monde, 3 v.
7-8	Télémaque, 2 vol.	36	Art poétique, par Boileau, 1 v.
9	Atala, 1 vol.	37	Maximes de La Rochefoucauld, 1 vol
10	Le Vicaire de Wakefield, 1 vol.	38 à 40	Les Martyrs, 3 vol.
11-12	Robinson Crusoé, 2 vol.	41	La Religion, par Racine, 1 vol.
13	Voyage sentimental, 1 vol.	42	Morale en action, 1 vol.
14	Le Chemin de la fortune, 1 vol.	43	Le livre du bon langage, 1 vol.
15	Bélisaire, 1 vol.	44	Le livre de Science, 1 vol.
16-17	Fables de La Fontaine, 2 vol.	45	Erreurs et préjugés, 1 vol.
18	Fables de Florian, 1 vol.	46-47	Etudes de la nature, 2 vol.
19-20	Précis de l'histoire de France, 2 vol.	48 à 50	Robinson Suisse, 3 vol.
21 à 23	Histoire de la révolution française, 3 vol.		Les numero's 1 à 21 sont *en vente*.
24	Histoire de Napoléon, 1 vol.		

NOUVEAU DICTIONNAIRE

DE LA

CONVERSATION,

ou répertoire universel de toutes les connaissances nécessaires, utiles ou agréables dans la vie sociale, et relatives aux sciences, aux lettres, aux arts, a l'histoire, a la géographie, etc., avec la biographie des principaux personnages, morts et vivants, de tous les pays; sur le plan du conversations lexicon; enrichi d'un grand nombre d'articles sur la Belgique et la Hollande, qui ne se trouvent dans aucun autre ouvrage de ce genre. Par une Société de Littérateurs, de Savants et d'Artistes.

Conditions de la Souscription.

Cet ouvrage sera publié en 200 livraisons grand in-8°, de 72 pages, imprimées sur beau papier, contenant la matière d'un volume de 300 pages.

Le prix de chaque livraison est de 60 cents. La 1re à paru le 15 août 1842. — Si l'abondance des matières obligeait à dépasser le nombre des livraisons annoncées, LES 1000 PREMIERS SOUSCRIPTEURS LES RECEVRAINT *GRATIS*.

200 très-belles planches gravées par Blasseau, représentant plus de 3000 sujets, seront publiées en même temps. — Chaque livraison contenant 10 planches coûtera 70 cents.

Elles seront délivrées GRATIS aux 1000 premiers souscripteurs.

Les livraisons se succèderont assez rapidement pour que cet ouvrage puisse être terminé endéans deux années. On sera libre cependant de ne recevoir qu'une livraison chaque semaine.

Il sera frappé une belle médaille gravée par le chevalier Hardt, pour perpétuer le souvenir de cette importante publication. Elle sera décernée aux 1000 premiers souscripteurs, comme un témoignage de la reconnaissance de l'éditeur. Il en sera remis un exemplaire en argent aux personnes qui payeront d'avance les 10 premiers volumes.

Bij Bovengemelden zijn voorhanden de volgende

ENGELSCHE PRACHT-ALMANAKKEN voor 1843.

FISHER'S DRAWING ROOM SCRAP-BOOK, ou l'Album des Salons, Trente-six Gravures, Elegamment Relié . . . . . . ƒ 12,50.

THE KEEPSAKE, edited bij The Countess of Blessington. With highlij finished engravings bij The most eminent Artists . » 12,50.

FORGET ME NOT, a Christmas, Newyear's, and Birthdaij Present, Appealing bij the magic of its name, to gentle feelings and effections, kept within the heart, like gold. L. E. L. Edited bij Frederic Shoberl . . . . » 6,80.

THE CHILD'S BEST LESSON-BOOK being the Historij of the Patriarchs abridged, and adapted to childhood bij Mrs. Blair, from a child thou hast known the Holij Scriptures. . . . . » 1,80.

THE BIBLE STORIJ-BOOK, bij Bourne Hall Draper . . . » 3,00.

Te Breda, bij Broese & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.